

Fotó: Bódy Attila

Lady Godiva a Friargate-en*

Én komolyan nem értem, Leroy és Ghaliya hogy a francba lettek ilyen jó barátok. Hiszen semmi közös nincs bennük. Leroy az a tipikus tenyérbemászó angol gyerek, akinek a szülei a segge alá toltak mindent. Akkora felfújít hólyag, hogy ha kilógnám innen a hetedikről, nem lefelé esne, mint egy normális ember, hanem felfelé lebegne, mint egy lufi. Talán ki is kellene próbálni egyszer... na jó, na jó, csak hülyülök. A múltkor elsütöttem ezt a csajoknak az Old Windmillben pár korszó után, de csak csúnyán néztek, hogy ilyenrel nem viccelünk, meg mit irigykedem én folyton Leroyra. Irigykedem, na persze.

Azt várná az ember, hogy az ilyen Leroy-féle figurák csak a saját fajtájukkal barátkoznak, de Leroy legjobb cimborája az egész migrációs részlegről Ghaliya, az indiai csaj. Gyakran megvárják egymást, és együtt mennek le a kávézóba ebédelni, ez amolyan fura kis szertartás köztük. Ghaliya mindig otthonról hozza a kis dobozos kajáját, mert a kávézóban csak kétféle menü szokott lenni, és egyik sem halal. Leroy meg eleve nem is eszik meleget, csak nyammogja a gagyi szendvicset, amit ott adnak. Szerintem az a csávó semmi mást nem is eszik egész nap, amilyen vézna.

Szóval ücsörögnek, beszélgetnek, nevetgélnek, fene tudja, miről. Úgy tudom, elég sokat vitatkoznak politikán, világnézeti kérdéseken, könyveken meg hasonlókon. Most, hogy belegondolok, talán pont ezért van ennyi mondanivalójuk egymásnak: egyetérteni unalmasabb, mint egy jót vitázni. Aztán vesznek egy-egy kávé, amit hol Leroy fizet, hol Ghaliya, és a kis termoszaikkal felszerelve visszalifteznek az irodába. Van, hogy még itt bent is puszognak, és azt hiszik, ezzel kevésbé zavarnak minket, mintha hangosan beszélgetnének. Aztán leülnek a két átellenes sarokba, ki-ki a maga részlegébe, mi meg ebben a nagy nyitott térben még vagy egy óráig szagoljuk Ghaliya lattéját és Leroy americanóját. Én többnyire az utóbbit, mert Leroy részlegéhez egy kicsit közelebb van az asztalom.

* Lady Godiva a közép-angliai Coventry ikonikus történelmi alakja. Két évszázaddal korábban élt Árpád-házi Szent Erzsébetnél, akivel nagyon hasonlít egymásra a történetük. Ez a novella egy korábbi írásom párdarabja, amelyet még Bécsben élve írtam (Szent Erzsébet a Schottentornál). 2018 óta Coventryben élek.

Nem tudom, jobban menne-e a munka, ha mindenkinek külön irodája lenne. Tavaly volt róla szó, hogy áthelyeznek minket más épületbe, ahol több lenne a privát tér meg a tárnyaló, de ezt mindenki leszavazta, én is. A Friars House csupa nagy üveglak, és isteni a kilátás innen a hetedikről, szétterül alattunk a város, mint egy terepasztal. Szuperül látni innen a három középkori templomtornyot, amint minden más fölé magasodnak. Ha csak egy kicsit is felhúzza az ember magát a melón, ami nálunk átlag harminc másodpercenként megtörténik, csak kinéz az ablakon, és máris megnyugtatta ez a szép látvány. Hülyék lennénk elmenni innen.

Na ja, csak hát ahogy Ghaliya tegnap beviharzott az irodába, azon nemhogy ez a kilátás, de még a pálmafás trópusi szigetek meditatív látványa sem segített volna. Durván ki volt akadva, olyannyira, amennyire egyikünk se szokott, ő maga meg pláne nem. Máskor mindig mosolyog, türelmes, kedves mindenkivel. Persze mind felkaptuk a fejünket, hogy mi a fene ütött belé.

– Leroy! – kiáltott fel már az ajtóban.

Erre mind Leroy felé fordultunk, aki az iroda túlfelén ült a beosztottjai között, pont a legmesszebb a bejáratától. Vagyis, mint egy szar szappanoperában, konkrétan végig kellett néznünk, amint Ghaliya végighalad az asztalaink között, és közben egyre hangosabban üvöltözik vele. Szerintem az, hogy előttünk történik minden, még jobban fel is hergelte. Nem is tudom, kinek volt ez a legkínosabb.

– Leroy! Hogy a picsába képzelted ezt?!

Erre jó páran felszisszentünk, mert Ghaliya nem szokott csúnyán beszélni. Leroy viszont úgy tett, mint aki meg sem lepődik, pedig szerintem őt még jobban földhöz vágta ez az egész, mint minket.

– Igen, Ghaliya? – Megáll az ész, még a hangja sem remegett. – Mi baj van?

– Most beszéltem Karima Ghorbanival! Harmadszor is elutasítottátok a családja kérelmét!

Ghaliya annyira kivolt, mire odaért Leroy asztalához, hogy minimum le akart keverni neki egy hatalmas pofont. És nem viccelek, a srác is erre számíthatott, mert ösztönösen hátrébb húzódott, és felkapta a két karját. Aztán persze karba fonta őket, csak hogy mutassa, itt még mindig ő a jani.

– Miért csináltátok ezt, Leroy?! Nem fogtátok fel, milyen helyzetben vannak?!

– Figyelj, Ghaliya – kérdezte Leroy ugyanazon a hétköznapi hangon –, biztos, hogy ezt nem lehet higgadtan megbeszélni?

Azért én elkaptam a pillantását, ahogy körbefuttatta közöttünk. Naná, hiába nem mutatta, mégis rettenetesen feszengett, hogy az egész iroda előtt döngölik földbe.

– Higgadtan? Most nyírsz ki éppen egy egész családot! Mitől legyen higgadt, bazmeg?!

– Ghaliyát megszállta az ördög – morogta a mellettem ülő gyakornoksrác, mire páran felkuncogtak.

– Már a toloncból üzent szerencsétlen, két telefonszámot adhatott meg, az enyém volt az egyik! Zokogott a telefonba, érted, bazmeg, zokogott, hogy én itt dolgozom, segítek neki! Érted, te idióta? Hogy segítsek? Ezt te basztad el, Leroy, meg te, meg te, meg te!

Végigmutatta az összes srácot arról a bizonyos részlegről, de közben már kezdett elmenni a hangja, fogyni a lendülete. Nem tudtam, mit várjak, sírni fog-e ő is, vagy talán elájul. Nekem már totál görcsölt a gyomrom ettől az egésztől, Leroy bezzeg még mindig eljátszotta, hogy itt egy sima beszélgetés folyik.

– Alex, kérlek, hozz egy pohár vizet Ghaliyának!

– Vidd a francba a vizedet! – próbált még egy utolsót üvöltöteni Ghaliya, de az eddigiekhez képest ez már elég vérszegény volt. Leroy átvette az irányítást.

– Ül le ide, oké? Nem lehet úgy megbeszélni ezt a dolgot, hogy nem is értem, mi van. Ki ez a nő, akit mondasz?

Egy ilyen helyzetben azt is el tudtam volna képzelni, hogy Leroy lenyomja a székbe a nőt, de hát ez többszörösen is bunkóság lett volna, hiába olyan jó barátok amúgy. Leroy angol, itt már a kisiskolában mantráztatják, hogy illetéktelenek nem érhetnek a testünkhöz, és mi sem a máséhoz. Ghaliya pedig muszlim. Ha hozzáérne egy pasi, szerintem másnap fel is mondana, hiába minden jó fizetés meg fantasztikus karrier.

– Karima Ghorbani – nyöszörögte Ghaliya, mert tényleg durván berekedt –, a mecsetből ismerem. Anyuka, négy gyereke van. A férje...

– Szóval a *mecsetből* ismered? – Leroy hangjából félreérthetetlen gúny csöpögött. Akkora vérateista a csávó, hogy még azt is komplett idiotának tartja, aki egy jajistenemet mer kiáltani. Ezért se értettem soha, miért vannak Ghaliyával ilyen jóban. – Együtt szoktatok *imádkozni*?

Ezt a szót is úgy köpte ki, mint valami gusztustalanságot. Ghaliya arcára visszatért a harag:

– Tudom, mi hívök mind gyermeteg hülyék vagyunk! Lapozhatunk? Oké. Szóval ennek a nőnek a férjét a távollétében halálra ítélte a...

– Jaj, hagyjuk már ezt – vágta oda Leroy. – Mindegyik ilyeneket ír a papírjaira, aztán egyiket se tudjuk igazolni. Azt hinné az ember, hogy egész Irán meg Afganisztán meg Nemtommilyenisztán mind csupa halálraitétekből áll.

– Ha az összes ilyen kivégeznék – szólt bele Mark, az egyik beosztottja –, sehol sem maradna lakosság!

A fiúk összeröhögtek, nyilván azt hitték, most szereztek egy jó pontot Leroy-nál, de helyette csak Ghaliyanak okoztak még több fájdalmat. Olyan taplók voltak, esküszöm, legszívesebben összeütöttem volna a kuglifejeiket. De hát én ilyen vitás-veszekedős helyzetekben sose avatkozom közbe. Mit szépítsük, elég gyáva vagyok.

– Ti pláne kussoljatok! – támadt rájuk a lány. – Azt se tudjátok, miről beszéltek!

– Á, nem, miért is értene itt bárki más a munkájához rajtad kívül – szúrta oda gonoszul Leroy.

A többiek megint vigyorogtak. Úgy láttam rémületemben, hogy Ghaliya csak egy idegesítő hisztérika, bezzeg ezek a srácok milyen hidegvérrel, kemény fejjel dolgoznak, ahogy azt kell. Ha valakit ki kell vágni ebből az országból, akkor kivágjuk. Nem kellene az ingyenélők, pláne azok, akik hamis menedékkérelemmel jönnek ide, na, meg a világ legkönnyfakasztóbb sztorijaival, amelyekből persze egy szó nem igaz. Egyáltalán mi a fenéért árulja el Ghaliya ezeknek a random népeknek a mecsetben, hogy az önkormányzat migrációs részlegén dolgozik? Baromság. Haszontalan. Csak a saját helyzetét nehezíti meg. Lám, itt is az eredménye.

Ez a hangulat söpört végig mindannyiunkon, és hát, mi tagadás, rajtam is. Nem lehet mindenkit beengedni az országba, aki itt akar élni. Nem, nem, egyszerűen nem. Szűrni kell, és nem személyes ismeretségek meg privát beszélgetések alapján. Ilyet nem lehet csinálni, nem, nem.

De annyira, annyira sajnáltam szegény Ghaliyát. És dühös lettem én is, hogy még mindig itt tart ez a kicseszett ország. Hogy egy fejkendős muszlim csajnak azt kell bizonygatnia egy rakás fehér pasi előtt – na jó, tulajdonképpen előttem is –, hogy gondolják át, adjanak esélyt valakinek, akinek rohadtul nincsenek rendben a papírjai, viszont elmesélt neki egy szomorú történetet. Mint az a nemtomhogyhívják hercegő, aki végigmondta az ezeregyéjszaka meséit, és a végén nem végezték ki. Nagyon nem volt rendben ez az egész, ennyit még én is felfogtam, de fogalmam sem volt, mi a fenét mondhatnék. Úgyhogy persze nem mondtam semmit.

– Most komolyan – csóválta a fejét Leroy –, miért éppen ez a nő? Ha őt ilyen alapon beengedjük, miért ne engedjünk be rögtön mindenkit?

– És tényleg. Miért ne engedjünk be mindenkit?

Ghaliya válasza még gúnynak álcázva is az maradt, ami: naiv, vajszívű butaság. Még én is felszisszentem tőle, a többieket meg inkább hagyjuk is.

– Mivel mosta így ki az agyadat az a nő? Jól ismered legalább? Barátnők vagytok? Sose említetted.

Ghaliya lehajtotta a fejét, néma maradt. Leroy győztesen kihúzta magát.

– Amúgy meg jó lenne, ha az ilyen teátrális jeleneteket legközelebb...

– Leroy. Kérlek. – Ghaliya felemelte a fejét, és olyan könnyörgően nézett, hogy mindenkinek leolvadt az arcáról a vigyor. – Megvan az okom arra, hogy segítsen ezt a családot. Kérlek, kérlek, gondold át.

– Mít gondoljak át? A döntés megszületett. Te is tudod, hogy nem lehet csak úgy visszavonni.

– De te vissza tudod vonni. Tudom. Még nem deportálták őket. Van egy kis idő...

– És mire alapozzam? – tárta szét a karját Leroy. – Hogy te azt kérted? Hogy ismered a spinét a mecsetből? Hadd ne röhögtessem ki magam.

– Bármit kérhetsz tőlem, Leroy. Tényleg. Bármit.

Ami ekkor történt, arra tényleg egyikünk se számított. Leroy egy pillanatig döbbenten bámult, aztán valami megvillant a szemében.

– Bármit?

– Bármit.

– Na jó, Ghaliya, akkor kérek tőled valamit. – Leroy hanyagul a falnak támasztotta a csípőjét. – Menj le az utcára, és sétálj el a pályaudvarig meg vissza.

A nő zavartan pislogott.

– Mi? *Ezt* kéred? Ez valami vicc?

Leroy kiélvezte a zavartságát, hogy aztán annál is nagyobbat vághasson oda.

– De fejkendő nélkül. És csinálj magadról egy fényképet is, ahogy ott állsz.

Jó pár másodpercig ültünk némán, próbáltuk értelmezni, hogy mit akar ezzel Leroy. Nem úgy tűnt, mintha hülyülne, de egyikünk sem akarta elhinni, hogy tényleg ez jött ki a száján. Vártuk, hátha mégis felkacag, vagy elkiáltja magát, hogy április bolondja, vagy akármi, de úgy maradt, ahogy volt. És még csak nem is Ghaliya reagált elsőnek, mert ő aztán pláne megkövülten, kifejezéstelen arccal ült, hanem egy csaj a mi részlegünkről.

– Nem kérhetsz tőle ilyet, Leroy.

– Miért ne? – Esküszöm, az Old Windmillben nem szoktunk olyan kötetlenül cseve-részni, mint ahogy most Leroy előadta magát. Tenyérbemászó volt. – Mindig hallgatom Ghaliyától, hogy ez is milyen fontos, meg az is, meg amaz is. Hát most lássuk, mi a fontosabb, ha választani kell. Egy vallási előírás, vagy ennek a családnak a státusza.

Most már mások is felcsattantak itt-ott:

– Milyen beteg dilemma ez, Leroy?

– Ne már, ez tényleg geciség!

Egy másik fejkendő lány, Maryam is felpattant, és odakiáltotta Leroynek:

– Amúgy felfogtad, te hülye, hogy ez nekünk olyan, mintha anyaszült meztelenül küldenéd le őt az utcára?

– De hát éppen ez az, hogy nem olyan! – csapta össze a kezét Leroy. Rámutatott egy gyakornoklányra, Hannah-ra, akinek hatalmas, bongyor hajzuhataga volt. – Vagy szerinted például Hannah meztelenül jár be dolgozni?

– Engem hagyj ki ebből! – tiltakozott Hannah.

– Az nem ugyanaz! – dühöngött Maryam.

– Miért nem ugyanaz? – kérdezett vissza Leroy.

Erre senki sem tudott válaszolni így hirtelen, és a pillanatnyi csendben annál nagyobb ütött Ghaliya halk szava:

– Legyen.

Összharaptam a számat. A közhangulat, amely az elején még egyértelműen Leroy pártján állt, aztán Ghaliya felé tendált, mostanra totálisan összezavarodott. Senki sem tudta, mit kellene gondolnunk erről a helyzetről, kit kellene leállítanunk és miben: Ghaliyát abban, hogy kimenjen, vagy Leroyt, hogy ne szívassa már ilyen baromsággal. Úgyhogy senki nem csinált semmit. Én sem.

Ghaliya sebes léptekkel elindult kifelé, csak az ajtóból fordult vissza. Remegett a hangja.

– Egy dolgot hadd kérjek. Légyszi, forduljatok el az ablaktól. Ne nézzetek ki rám.

Kiment, becsukódott mögötte az ajtó. Gondolom, Leroy most fogta fel, hogy túl messzire ment, és tétován el is indult a nő után, de ekkor mindenki egyszerre támadta le:

– Ezt jól elintézted, te barom!

– Miért kellett ezt?

– Normális vagy?

– Csak... csak azért mondtam... csak arra akartam rámutatni, hogy...

– Megmondom én, miért mondtad – csapott le rá Maryam. – Mert azt hitted, hogy úgyse fogja megcsinálni.

– Nem is akartam... ez csak egy... mármint hogy elméletben, ez... én...

– Jaj, Leroy, fogd már be a pofádat! – Ez volt az első, amit kimondtam, amióta elkezdődött a balhé.

– Most már muszáj lesz visszavonnod annak a családnak a kiutasítását – szögezte le Maryam.

Leroy a száját harapdálta.

– De gyerekek, harmadik alkalom volt, tudjátok, milyen problémás az ilyen...

– Megígérted!

– Mert talán Ghaliyának nem problémás, amit kértél tőle?

– Intézd csak el valahogy!

– Persze, persze. – Leroy megrázkódott. – Kezdek majd valamit azzal a családdal. Nem tudom, hogyan, mit mondok majd, de... de meglesz.

Mindeközben afféle fura élőláncot alkotunk az ablaknak háttal. Óvatosan találgatunk, vajon hol tarthat Ghaliya. Hirtelen összefagyott a kezem, mintha jéghideg lenne az irodában.

– Most érhet le a lifttel.

- Most lehet a portán.
- Jézusom, mit fog szólni a portás?
- Most állhat ki az épület elé. Kibogozza a fejkendőjét.
- Jaj, gyerekek, ne már, hagyjátok ezt...
- Szerintetek tényleg megcsinálja?
- Tuti nem. Visszafordul, nem meri.
- Ha meglátja valaki a közösségéből! Ha megtudja a családjá!
- Akkor majd elmondja nekik, hogy mi a helyzet.
- Elmondja, na persze... Mert az csak úgy megy...
- Most már ezerszázalék, hogy nem fordul vissza.
- De hülye vagy, Leroy, istenem...

És ahogy ott álltunk, hátunkat mutatva az ablaknak, és hallgattam, ahogy a többiek po-fáznak, én, tudom, naná, hogy tudom, hogy nem kellett volna, és esküszöm, nem is értem, miért csináltam, de na, szóval az történt, hogy... hogy kinéztem.

Lehajoltam, hogy kicsit megigazgassam a cipőfűzőmet, mert még csak ki se volt kötőd-ve, és ezt a mozdulatot felhasználtam arra, hogy egy pillanatra a két lábam között kikuk-kantsak az utcára.

És tényleg, a vasútállomás felé vezető útnak a körgyűrűt áthidaló szakaszán ott lépked-ett egy nő Ghaliya megszokott ruháiban, valami csodálatos, sűrű, hollófekete hajjal. Úgy lobogott utána, mint egy fekete vízesés, csillámlott, ragyogott, halálkomolyan elnyelte az összes fényt maga körül, és feketén verte vissza a világba. Rögtön tudtam, hogy most már képtelen leszek úgy ránézni Ghaliyára, hogy ne ezt a pillanatot éljem újra örökké. Igen, azt a nőt, akit addig ismertem, porrá hamvasztotta ez a nő, akit egyetlen pillanatra láttam.

Fogalmam sem volt, hogy egy ilyen kis szerény fejkendővel le lehet szorítani ennyi haját. Hogy amit most a saját szememmel látok, ugyanúgy Ghaliyához tartozik, mint mondjuk a keze vagy az álla. Hogy ez a furcsa attribútum, ez a döbbenetes hajkorona tényleg az ő ré-sze. Hogy mindig is a része volt, csak nem nekem. Sose beszélünk magánéletről, de annyit azért tudtam, hogy van férje. És most én is megláttam azt, ha csak egy pillanatra is, amit énelőttem meg a lenti járókelők előtt csak ez a férj láthatott. Hogy is hívják? Nem tudom. Talán ha egyszer találkoztam vele valami karácsonyi partin. Vidáman mosolygott minden-kire, hosszan cseverészett Leroyjal mint a felesége kedvenc kollégájával.

Uramisten, mi van, ha most tönkremegy Ghaliya házassága? Mi van, ha a férje ezt nem bocsátja meg neki? De remélem, legalább Leroy megkapja tőle, ami jár neki. Esküszöm, még én is addig fojtogatnám, amíg legalábbis elkékül a feje, pedig béketűrő ember vagyok.

Ahogy felemelkedtem az ál-cipőkötésből, egy pillanatra elmosódtak a szemem előtt az üres íróasztalok a monitorokkal és billentyűzetekkel. De mielőtt pisloghattam volna, hogy kitisztuljon a kép, megnyílt felettem a tető és afőlött az ég, és én tudom, hogy lesújtott rám annak az Istennek az átka, akit hazánk hárommillió lakója Allahnak is nevez. ■ ■ ■

Hacsek Zsófia (Budapest, 1991) élete a társadalomtudományos kutatás, a szépírás, a kulturális újságírás, valamint ezek metszetei körül forog. Bécsben diplomázott, jelenleg Coventryben egy kutatóintézetben dolgozik saját és mások projektjein. Tagja a Szépírók Társaságának, a Történelmiregény-írók Társasá-gának, valamint a Librarius és a Szófa portálok szerkesztőségének.